

**Извештај о спроведеној *ex-ante* анализи ефеката
Предлога уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Засавица”**

ПРИЛОГ 2:

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Природа као добро од општег интереса за Републику Србију ужива посебну заштиту а Законом о заштити природе уређује се заштита и очување природе, биолошке, геолошке и предеоне разноврсности као дела животне средине.

Заштита природе спроводи се нарочито: утврђивањем и проценом стања, појава и процеса у природи и пределу; успостављањем и утврђивањем заштићених природних добара и система праћења њихове заштите; спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима управљања природним ресурсима у рударству, енергетици, саобраћају, водопривреди, пољопривреди, шумарству, ловству, рибарству, туризму и другим делатностима од утицаја на природу; одрживим коришћењем природних ресурса и заштићених природних добара и контролом њиховог коришћења успостављањем система управљања природним ресурсима и заштићеним природним добрима; изградом извештаја о стању природе, доношењем и спровођењем стратегија, програма, акционих и санационих планова и планова управљања; ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи, коришћењем природних ресурса или природним катастрофама; повезивањем и усклађивањем националног система заштите природе са међународним системом заштите природе; подстицањем научног и стручног рада у области заштите природе; обавештавањем јавности о стању природе и учествовањем јавности у одлучивању о заштити природе; подстицањем и промоцијом заштите природе, развијањем свести о потреби заштите природе у процесу васпитања и образовања; укључивањем локалних заједница у праћење стања, заштиту и унапређење природе.

Тренутна површина заштићених подручја је 578.705 ha или 6,54% у односу на целокупну територију Републике Србије. Структура основних врста заштићених подручја по броју и површини је следећа: 5 националних паркова, 16 паркова природе, 20 предела изузетних одлика, 70 резервата природе, 38 културно-историјских подручја, 309 споменика природе и 4 заштићених станишта.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Решења Предлога уредбе су у складу са:

Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон)

Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон),

Просторним планом Републике Србије („Службени гласник РС”, број 88/10),

Националном стратегијом одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС”, број 33/12),

Националним програмом заштите животне средине („Службени гласник РС”, број 12/10), и

Националном стратегијом одрживог развоја („Службени гласник РС”, број 57/08).

Националном стратегијом одрживог коришћења природних ресурса и добара, дефинисан је основни циљ који је усмерна на обезбеђивању услова за одрживо коришћење природних ресурса и добара, стварањем основе за постављање планова, програма и основа за сваки појединачни природни ресурс или добро. Специфичан циљ стратегије је повећање површине под заштићеним подручјима до 10 % до 2014. године, односно до 12 % до 2020. године

Специфични циљ у оквиру Националног програма заштите животне средине дефинисан је у правцу заштите природе као и утврђивање и спровођење заштите природних целина од значаја за Републику Србију.

Кључни национални приоритети Републике Србије, дефинисани Националном стратегијом одрживог развоја су заштита и унапређење животне средине и рационално коришћење природних ресурса, очување и унапређивање система заштите животне средине, смањење загађења и притисака на животну средину, коришћење природних ресурса тако да остану расположиви и за будуће генерације и успостављање система заштите и одрживог коришћења природних богатстава, тј. Ресурса.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Законом о заштити природе и актима о проглашењу заштићених подручја, заштићена подручја, као добра од општег интереса, стављају се у функцију спровођења укупне заштите и развоја природних ресурса и свих осталих вредности, специфичности и феномена. Актом о проглашењу заштићених подручја, прецизно се утврђује врста заштићеног подручја, режими заштите са забранама и ограничењима, специфични за одређено подручје које се проглашава заштићеним.

Просторним планом Републике Србије, површина заштићених подручја, која је планирана за заштиту до 2021. године је око 12%.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Главни угрожавајући фактор опстанка целокупног Резервата и његових природних вредности је неодговарајући водни режим, односно водни режим који је неусаглашен са еколошким потребама станишта и врста. Недостатак дотока и протока воде иницира већ годинама уназад потребу за додатним довођењем воде. Неодговарајући водни режим доводи до осиромашења општег биолошког диверзитета и нестанка карактеристичних и ретких типова станишта и врста. Проблеми у вези са квалитетом воде највише се огледају кроз недовољну заштићеност водних ресурса од загађивања.

Губитак периодичног плавлена, недостатак свежих наноса, вегетативна обнова и присуство инвазивних врстау подрасту, условљавају и девитализацију и постепено повлачење остатака шуме црне јове. Поремећај водног режима и квалитета воде, као и еутрофикација, условљавају оплићавање и зарастање бара, ускраћујући многим врстама птица извор хране и место за гнезђење.

У односу на хемијски квалитет воде у Засавици, повећан је садржај нитрита и фосфора, као и нитрита и ниитрата у седиментима. До загађивања воде долази услед примене хемијских средстава на обрадивим површинама дуж Засавице. Погоршавање квалитета воде (упуштање отпадних вода, узимање воде за наводњавање, спирање

хемикалија са околних обрадивих површина) је један од фактора који негативно утичу на квалитативни и квантитативни састав ихтиофауне.

Фрагментација природних станишта као глобални тренд, изградњом путева, пруга, формирањем пољопривредних површина, каналисањем водотока и слично, довела је до значајног пада разноврсности међу врстама. Управо она се сматра једним од главних разлога за нестајање врста, и за поремећаје у комуникацији између јединки исте врсте.

Деградација и губитак одговарајућих влажних станишта представља највећи фактор угрожавања опстанка батрахо- и херпетофауне на овом подручју, па би у циљу очувања диверзитета херпетофауне дуж тока Засавице највећу пажњу требало посветити очувању њихових кључних станишта.

Код неуређених сметлишта веома је изражен проблем загађења околног земљишта, површинских и подземних вода како филтратом, тако и отпацама који се разносе путем ветра.

5) Која промена се предлаже?

Подручје реке Засавице стављено је под заштиту 1997. године одлуком Владе Републике Србије која је донела Уредбу о заштити Специјалног резервата природе „Засавица” („Службени гласник РС”, број 19/97). Простор Засавице је проглашен природним добром од изузетног значаја и заштићен како би се очувао природни водоток карактеристичан за равничарске пределе, као и водена и влажна станишта строго заштићених и заштићених врста биљака и животиња.

Проглашењем заштите Специјалног резервата природе „Засавица” обезбеђује се очување природних вредности које својим значајем заслужују статус репрезентативних примера водених, мочварних, ливадских и шумских станишта са очуваном или делимично измењеном структуром и функцијом на територији Републике Србије, која су у националним и међународним оквирима одређена као приоритетна за заштиту.

Побољшан еколошки статус Резервата након успостављања заштите и велики број нових података о биодиверзитетски значајним врстама у заштићеном подручју и његовом окружењу, условио је потребу проширење граница заштите на евидентирана станишта строго заштићених и заштићених врста, као и станишне типове приоритетне за заштиту. С обзиром да су присутни и нерешени проблеми у досадашњој заштити подручја (водни режим неусаглашен са потребама заштите природе, еутрофикација и еутрофикација, ширење инвазивних врста и сл.), отклањање или смањење интензитета ових негативних утицаја и процеса, могуће је остварити успостављањем нових граница и прописивањем одговарајућих режима и мера заштите.

Као резултат наведених промена, повећана је површина СРП „Засавица” са 670,99 ха на 1.128,55 ха, односно за 457,56 ха, што је повећање од 68,2%. Површина заштитне зоне је повећана са 1.150 ха на 3.462,65 ха. Новом заштитном зоном обухваћен је већи део слива реке Засавице са палаеомеандрима, некадашњим мртвајама, каналисаним водотоцима и постојећим каналима.

б) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Сагледавајући уочене проблеме и последице проблема, наведене у прилогу 2. тачка 4), а у циљу очувања природних вредности које својим значајем заслужују статус репрезентативних примера водених, мочварних, ливадских и шумских станишта са очуваном или делимично измењеном структуром и функцијом на територији Републике Србије, која су у националним и међународним оквирима одређена као приоритетна за

заштиту, приступило се решавању проблема које је могуће остварити успостављањем нових граница и прописивањем одговарајућих режима и мера заштите.

Досадашња заштита је обухватала површину од само 670,99 ha у режиму заштите II степена, са заштитном зоном од 1.150 ha. Валоризацијом природних вредности и проценом њихове угрожености током ревизије, утврђено је да границе Резервата треба проширити тако да обухвате евидентирана станишта строго заштићених и заштићених врста, типове станишта приоритетне за заштиту, са успостављањем режима заштите I, II и III степена, према члану 35. Закона о заштити природе, тако да режим заштите I степена заузима 59,85 ha (5,30%), режим заштите II степена заузима 686,26 ha (60,81%), режим заштите III степена обухвата површину од 382,44 ha (33,89%). Око заштићеног подручја се успоставља заштитна зона од 3.462,65 ha. Као резултат наведених промена, ревизијом је повећана површина СРП „Засавица” са 670,99 ha на 1.128,55 ha, а површина заштитне зоне је повећана са 1.150 ha на 3.462,65 ha.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предлог уредбе неће имати директан утицај на управљача Покрет горана из Сремске Митровице који је био и у досадашњем периоду био управљач овим заштићеним подручјем а који у потпуности испуњава прописане услове за управљача заштићеног подручја, располаже респективним искуствима на пословима очувања и презентације природних вредности и стално је присутан на заштићеном подручју и његовој околини.

Заштита Специјалног резервата природе „Засавица“, у контексту социјалних ефеката имала би утицај код локалног становништва у смислу повећања нивоа свести о вредностима и значају овог природног добра и природних добара уопште.

Предлог уредбе ће имати директан утицај на Град Сремску Митровицу и општину Богатић, на чијој се територији налази Специјални резерват природе „Засавица“, јер захваљујући споменицима културе, археолошким налазиштима и сакралним објектима, имају могућност за разнолику туристичку понуду, коју би постојање заштићеног подручја додатно обогатило и учинило овај регион примамљивијим туристичким одређиштем.

Проглашење СРП „Засавица” подразумева и одређена ограничења у коришћењу простора. То се пре свега односи на урбанизацију, коришћење шума, али и традиционалне активности, као што су риболов и лов. Са аспекта заштите очување овог, национално и међународно значајног простора, је приоритет, како би се обезбедио опстанак угроженим врстама, чија се станишта, у европским размерама смањују и/или нестају. На тај начин је одређено да локално становништво користи простор у складу са прописаним режимима и мерама заштите, због чега може да има и ограничења у реализацији одређених активности. У том циљу је прописано да држава надокнади евентуалну штету насталу због ускраћивања и ограничавања права коришћења. Корисници простора у могућности су да конкуришу за добијање подстицајних средстава и повољно кредитирање заштитних радњи. Подстицајна средства су намењена управљању које уважава и спроводи мере очувања биолошке и предеоне разноврсности и које није штетно за природу.

Управљач резервата се укључио у програм очувања старих и ретких раса домаћих животиња, на републичком нивоу, што је важно за очување и одрживо коришћење генетичких ресурса. Поновним варањањем ових раса (свиња ласаста мангулица, балкански магарац и говеда подолске расе) на централни пашњак, поред Визиторског центра на Ваљевцу, оживљава се пракса традиционалног сточарства овог краја, и тиме подстиче враћање младих у ове крајеве. Од недавно су направљени и у јавности

рекламирани прерађивачки производи, како би се повећала вредност примарне, још увек финансијски нестабилне производње.

Подстиче се партнерство између управљача и локалних пољопривредника, како би се производња проширила на економски рационалном нивоу, као и повећање екстензивне сточарске производње

Простор специјалног резервата може бити допунски туристички садржај као локалне тачке застанка приликом извођења различитих врста излета, који се у последње време све више изводе на овом подручју. Претпоставља се да ово може бити позитивно прихваћено од стране излетника и локалног становништва.

Други економски ефекти у процесу заштите и афирмације „Засавице“ зависе од директног одговора и организованости локалне заједнице и самоуправе који у овим оквирима могу да пронађу своје економске интересе (продаја сувенира и различитих производа из домаће радиности, презентација етно садржаја кроз угоститељство, производе који све више привлаче пажњу посетилаца, као што су производи од магарећег млека и меса од мангулице, манифестациони туризам и друго).

Генерални закључак процене социоекономских ефеката заштите, развоја и одрживог коришћења је у заинтересованости и препознавању локалне и шире друштвене заједнице у могућностима коришћења простора Специјалног резервата природе „Засавица“, али и читавог подручја.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Жељена промена се остварује у складу са документима јавних политика наведеним у оквиру одговора на питање 2. у Прилогу 2.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промена се остварује у оквиру важећих прописа, односно Законом о заштити природе прописано да се проглашење специјалног резервата природе спроводи доношењем уредбе.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Одустајањем од интервенције не би се променила укупна површина заштићених подручја.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Категорија природног добра према класификацији националног законодавства

I категорија – заштићено подручје међународног, националног, односно изузетног значаја, на основу Закона о заштити природе.

Категорија природног добра према класификацији Светске Уније за заштиту природе (IUCN)

Категорија IV – Подручје управљања стаништима и врстама (Habitat and species management area)

Категоријом IV заштићених подручја је подручје које обухвата један или више типова природних станишта за очување једне или више популација дивљих врста и њихових заједница. На заштићеном станишту забрањене су радње и активности којима се

угрожава или оштећује јада или више типова станишта. Актом о проглашењу заштићеног станишта ближе се утврђује његов значај намена и мере заштите.

Према Правилнику о критеријумима вредновања и поступку категоризације заштићених подручја („Службени гласник РС”, број 97/15) СРП „Засавица”, сврстава се у I категорију – међународног, националног, односно изузетног значаја. Ова уредба представља акт којим су принципи заштите природе из Закона о заштити природе примењени у конкретном заштићеном подручју.

Специјални резерват природе „Засавица“ је Рамсарско подручје, на списку мочвара инок међународног значаја према интернационалној конвенцији о мочварама-Рамсарска Конвенција, која је једна од најефикаснијих конвенција на глобалном нивоу, везаних за заштиту биолошке разноврсности и обезбеђује формулисање и имплементацију националне стратегије управљања мочварним подручјима, као и управљање и промовисање мудрог коришћења у скалду са принципима одрживог развоја. Овај простор је и део значајног подручја за птице Европе (RS008) које је проглашено 2000. године (Health and Evans, 2000). Заведено у регистру ИВА подручја под називом „Засавица“. Због богатства флористичких и вегетацијских вредности од националног значаја, подручје СРП „Засавица“ је 2005. године уврштено у међународна ботанички значајна подручја Централне и Источне Европе- ИРА подручје. „Засавица“ представља Одабрано подручје за дневне лептире у Србији (PBA-Prime Butterfly Areas).

Захваљујући томе што су на овом простору присутна водена, мочварна, шумска и ливадска станишта панонског обележја која су по међународним критеријумима одређена као приоритетна за заштиту (према директивама ЕЕС, 2002), ово подручје је одређено као Подручје од посебног значаја за очување (Areas of Special Conservation Interest- ASCI). Као такво, обрађено је и имплементирано у EMERALD мрежу станишта и врста коју су, нове чланице ЕУ и остале државе којима предстоји придруживање, у обавези да доставе, на основу директиве ЕЕС. EMERALD мрежа представља наставак примене спровођења Директиве о стаништима у оквиру NATURA 2000 (EU, 2000).

Ова уредба представља акт којим су принципи заштите природе из Закона о заштити природе примењени у конкретном заштићеном подручју.

У складу са тим, овом уредбом прописано је да се на Специјални резерват природе „Засавица”, примењују прописи о заштити природе.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Општи циљ Републике Србије је да обезбеди систем за примену донетих закона у циљу заштите, управљања и унапређења стања заштићених подручја се заснива на успостављању ефикасне заштите постојећих заштићених подручја, повећању укупне површине под заштитом (у планском периоду до 2021. године до 12% територије Републике Србије), успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручја која су обухваћена наведеним мрежама.

На територији Специјалног резервата природе „Засавица” забележено је 29 типова станишта приоритетних за заштиту на националним нивоу, при чему су 23 приоритетна NATURA 2000 међународно значајна станишта, односно 25 су селектована EMERALD станишта. Подручје Специјалног резервата природе „Засавица” припада делу еколошки значајном подручју под редним бр. 18 – „Засавица”. Због присуства заштићених врста од националног и међународног значаја, као и за заштиту приоритетних типова станишта,

подручје Специјалног резервата природе „Засавица” је идентификовано подручје у оквиру међународне еколошке мреже Емералд (RS0000014), међународно значајно подручје за биљке (IPA), међународно и национално значајно подручје за птице (RS022IBA), одабрано подручје за дневне лептире (PBA 40) и Рамсарско подручје (ЗRS009).

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Циљ заштите локалитета Специјалног резервата природе „Засавица” је заштита природних вредности које својим значајем заслужују статус репрезентативних примера водених, мочварних, ливадских и шумских станишта са очуваном или делимично измењеном структуром и функцијом на територији Републике Србије, која су у националним и међународним оквирима одређена као приоритетна за заштиту.

Предметном променом се: успоставља ефикасна заштита и управљање заштићеним подручјем, унапређују мере (конзервација, санација – ревитализација и рекултивација) и режими заштите и мониторинга стања заштићеног подручја, уводи принцип адаптивног управљања у планове управљања заштићеним подручјем, унапређују и осавремењују планови управљања заштићених подручјем, заснива информациони систем заштићеног подручја и његово повезивање са Националном инфраструктуром геопросторних података.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Предлогом уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Засавица” општи и посебни циљеви су усклађени с важећим стратегијама и просторним планом из Прилога 2. питање 2.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

На повећању укупне површине под заштитом до 12% територије Републике Србије у планском периоду до 2021. године.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

Узимајући у обзир значај локалитета, за остваривање циља разматране су опције да локалитет буде заштићен на локалном или републичком нивоу и на основу досадашњег искуства превагнуло је мишљење да треба да буде заштићено на нивоу републике, а опција „*status quo*” није прихватљива јер је у супротности са општим и посебним циљевима. У избору нивоа заштите, локални или републички, а на основу позитивног искуства са заштитом и очувањем Специјалног резервата природе „Засавица” („Сл. гласник РС” бр. 19/97), где је управљач Покрет горана из Сремске Митровице као и природних вредности донета је одлука о заштити којом се остварују општи и посебни циљеви.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Нису разматране јер је за постизање жељених промена прописане јасне процедуре.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Подстицајне мере за постизање посебног циља прописане су чл. 107. и 108. закона о заштити природе.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Нису разматране јер се ова уредба односи само на проширење постојећих граница, док избор управљача остаје исти, а то је у овом случају Покрет горана из Сремске Митровице.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Могуће је.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Да могу, у овом случају укључен је Покрет горана из Сремске Митровице.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Да, за спровођење идентификованих опција постоје расположиви ресурси.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Управљач заштићеног подручја остаје Покрет горана из Сремске Митровице, за које је министарство утврдило да у потпуности испуњава прописане услове за управљача заштићеног подручја, располаже респективним искуствима на пословима очувања и презентације природних вредности и стално је присутно на заштићеном подручју и његовој околини.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности подручја Специјалног резервата природе „Засавица” спроводи се према Плану управљања који доноси управљач на период од десет година, са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе. До доношења Плана управљања, управљач ће вршити послове на основу годишњег програма управљања који је дужан да донесе и достави министарству на сагласност у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе. Годишњи програм управљања садржи нарочито: сажет приказ природних и

других вредности заштићеног подручја, циљева заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање; детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршења програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

На основу програма управљања заштићеног подручја за текућу годину на који је Министарство дало сагласност у складу са законом, субвенције се додељују управљачу. Додела субвенција врши по захтеву за доделу средстава субвенција за заштићена природна добра од националног интереса које управљачи подносе на основу обавештења Министарства. За спровођење ове уредбе у 2019. години обезбеђена су средства у износу од 6.700.000,00 динара.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

У складу са члановима 69. Закона о заштити природе средства за заштиту и развој заштићеног подручја обезбеђују се из: буџета Републике Србије; накнаде за коришћење заштићеног подручја; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем (коришћење уређених и погодних терена, коришћење имена и знака, услуге управљача и улазак у заштићено подручје; средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; и донација, поклона и помоћи, и других извора у складу са Законом.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење Предлога уредбе о проглашењу Специјалног резервата „Засавица” неће утицати на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Нема нових трошкова увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Из буџета Републике Србије, а преко позиције Министарства заштите животне средине обезбеђена су средства за суфинансирање програма управљања, а управљач Покрет горана из Сремске Митровице има могућност да додатна средства обезбеди и из сопствене делатности, буџета локалне самоуправе, као и путем донација, поклона и помоћи, као и других извора у складу са Законом.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Изабрана опција неће проузроковати расходе других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Изабрана опција ће проузроковати трошкове везане за управљање заштићеним подручјем управљачу- Покрет горана из Сремске Митровице. Управљач је дужан да организује чуварску службу; обележи заштићено подручје и подручје заштитне зоне; донесе план управљања, годишњи програм управљања и акт о унутрашњем реду и чуварској служби; обавештава кориснике заштићеног подручја и заштитне зоне о могућностима за обављање радова и активности; учествује у поступку утврђивања накнаде за ускраћивање или ограничавање права коришћења; издаје сагласности и одобрења; прати стање и води евиденције о природним вредностима, непокретностима и људским активностима; утврђује и наплаћује накнаде за коришћење заштићеног подручја.

Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем у складу са прописима којима се уређује класификација делатности и регистрација удружења у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Специјални резерват природе „Засавица”, његове спољне границе и границе површина, односно локалитета са режимом заштите I, II и III степена најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу ове уредбе. Управљач је дужан да у сарадњи са Републичким геодетским заводом и Покрајинским заводом за заштиту природе, изврши идентификацију граница Специјалног резервата природе „Засавица” на терену, дигиталној ортофото карти и катастарском плану, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да заснује дигиталну базу података, односно географски информациони систем о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима од значаја за управљање Специјалним резерватом природе „Засавица”, у року од две године од дана ступања на снагу ове уредбе.

Екосистемске услуге се групишу у четири групе услуга и то: услуге снабдевања (вода, храна и медицински ресурси-различите врсте биљака и гљива које обезбеђују лекове за многе здравствене тегобе), услуге регулисања (одржавање квалитета ваздуха и земљишта, спречавање поплава, контрола болести или опрашивање воћа и поврћа), услуге подршке (очување разноврсности дивљих врста биљака и животиња и обезбеђивање животног простора за њихов живот) и услуге културног значаја (укључују естетску вредност природе, инспирацију и духовно искуство везано за природно окружење, и разматрају могућности за развој туризма и рекреације.).

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабрана опција не утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабране опција не утичу на услове конкуренције.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција не утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција не утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Управљач је дужан да формира и организује рад чуварске и стручне службе у складу са Законом о заштити природе.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изузетне природне вредности заштићеног подручја „Засавица“ као и препознавање могућности и посвећеност Управљача за развој туризма, издвајају ово подручје као изузетан излетничко-едукативни и туристичко-рекреативни пункт, уз истовремено очување темељних природних вредности Резервата.

Одрживо коришћење природних ресурса представља могућност за економски развој локалне заједнице, пре свега у сектору туризма и пољопривреде. Кроз активирање локалних ресурса путем одговарајућег управљања природним вредностима подручја (земљиште, вода, биодиверзитет), заштита природе представља једну од кључних могућности за унапређење амбијенталних карактеристика подручја, чиме може да допринесе конкурентности и препознатљивости подручја. Општине Сремска Митровица и Богатић, на којима се налази заштићено подручје, захваљујући споменицима културе, археолошким налазиштима и сакралним објектима, имају могућност за разнолику туристичку понуду, коју би постојање заштићеног подручја додатно обогатило и учинило овај регион примамљивијим туристичким одредиштем.

Коришћење и посећивање заштићеног подручја дозвољено је свима под једнаким условима, у складу са Законом о заштити природе и актом о заштити тог природног добра. Ако би се коришћењем и посећивањем заштићеног подручја могла проузроковати опасност за његово очување, може се забранити или ограничити његово коришћење и посећивање. Власник или корисник непокретности у заштићеном подручју дужан је да дозволи приступ одређеној природној вредности, ради задовољења научних, образовних, естетских, културних и рекреацијских потреба, на начин и под условима утврђеним актом о проглашењу заштићеног подручја. Власник непокретности у границама заштићеног подручја који намерава да прода непокретност, дужан је да ту непокретност прво понуди на продају органу који је донео акт о заштити то јест Републици Србији. Власник непокретности у границама заштићеног подручја дужан је да у понуди наведе цену и услове продаје.

Одрживо коришћење природних ресурса представља могућност за економски развој локалне заједнице, пре свега у сектору туризма и пољопривреде. Кроз активирање

локалних ресурса путем одговарајућег управљања природним вредностима подручја (земљиште, вода, биодиверзитет), заштита природе представља једну од кључних могућности за унапређење амбијенталних карактеристика подручја, чиме може да допринесе конкурентности и препознатљивости подручја. Осим очувања природе, ово подручје треба да има у будућности излетнички карактер, што значи да својим излетничко-туристичким и рекреативним потенцијалом треба да привуче значајнији број посетилаца.

Туристичко-географски положај СРП „Засавица“ је повољан с обзиром да је удаљен од Новог Сада око 60 км, од Београда 90 км и од Сремске Митровице око 15 км. Подручје СРП „Засавица“ се по Просторном плану Републике Србије налази у оквиру туристичког кластера Војводина. Због природних, историјских и културних вредности подручје Засавице и њено окружење с погодни за развој еко-туризма. Еко-туризам има за задатак да промовише како заштиту природних вредности, тако и да подпомогне развој локалних заједница. Поред социјално-економских користи за локалне становнике, еко-туризам има потенцијал да побољша еколошку свест и ставове локалних становника кроз укључивање и интеграцију локалних заједница у целом процесу развоја туризма. Еко-туризам је од кључне важности за постизање еколошких и социо-економских одрживости у заштићеним подручјима. Ова врста туризма пружа могућност за формирање породичних послова. Локална власт би требала да прошири своју листу туристичких потенцијала и заинтересованих субјеката, да укључе све чланове заједнице, са спремношћу и интересом да учествују у развоју туризма.

Концепт заштите предела исказан је кроз режиме заштите и нема изразито конзервационистички приступ. Посета је могућа у свим деловима специјалног резервата природе. Увредене забране нису у конфликту са егзистенцијалним потребама локалног становништва, у погледу коришћења земљишта и других непокретности и изградње објеката. Такође, не постоји конфликт ни са значајним привредним пројектима и програмима развоја. Уредба треба да подстакне и омогући веће интересовање за научно-истраживачки и образовни рад и посету из рекреативних и општекултурних разлога. Такође, дозвољене су и активности спортског и рекреативног риболова не већем делу заштићеног подручја. Режим заштите обавезује на очување квалитета водаи ефикасно управљање отпадом.

На земљишту у приваној својини, утврђене заштитне мере су претежно у облику и на нивоу услова и правила која су одређена другим законима, тако да уредба не генерише посебне трошкове грађанима нити ће прописане заштитне мере проузроковати штету већег обима коју је држава дужна да надокнади по основу Закона о заштити природе. Уредба подстиче могућности обезбеђења додатних прихода бављењем традиционалним делатностима, запошљавањем на пословима управљања, продајом пољопривредних и других производа и пружањем услуга.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Имајући у виду да су на простору предвиђеном за заштиту прописани режими заштите I, II и III степена, забране прописане у I степену нису ригорозне и не постоји могућност штетног утицаја на неку специфичну групу.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са

инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције би позитивно утицале на лица са посебним потребама уређењем стаза и едукативних програма у складу са њиховим потребама, као и на становништво руралних средина којима се кроз продају сувенира и локалних производа пружа могућност остваривања додатних прихода.

Питања за која је процењено да нису релевантна за проблематику уредбе, изостављена су из Извештаја о спроведеној анализи ефеката за документ јавне политике.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

На подручју специјалног резервата „Засавица“ утврђују се режими заштите I, II и III степена.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, осим забране радова и активности које су такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе и чланом 7. ове уредбе, забрањује се: коришћење природних ресурса и изградња објеката. Радови и активности ограничавају се на: научна истраживања и праћење природних процеса, контролисану (бројно, временски и просторно) посету искључиво ради стручне едукације; обележавање граница, спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина, уз сагласност министарства надлежног за послове заштите природе.

На подручју Специјалног резервата природе „Засавица“, на површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, осим забрана радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе и члана 6. ове уредбе, забрањује се и: снижавање нивоа воде испод коте 75,70 m, на устави „Модран“; нагло и велико смањење и/или осциловање нивоа вода, осим у случајевима ванредне одбране од поплава; повећање површина под засадима клонских топола и других алохтоних врста; активности које су потенцијални извор повишеног нивоа буке, вибрација, осветљења и/или другог узнемиравања живог света; кретање пловила на моторни погон, осим за потребе чуварске службе и презентације природног добра; камповање и/или ложење ватре. Радови и активности ограничавају се на: изградњу нових објеката и друге инфраструктуре, на потребне за спровођење мера заштите и унапређења природног добра; кретање посетилаца, на просторно и временски контролисане, организоване посете; замену засада клонских топола и других алохтоних врста дрвећа аутохтоним најкасније по истеку опходње; одржавање природне динамике травних заједница редовном испашом; постављање молова за потребе управљања.

На подручју Специјалног резервата природе „Засавица“, на површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, осим забрана радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе и члана 5. ове уредбе, забрањује

се и: измена природних карактеристика обалног појаса Засавице; преоравање површина до рубних делова водотока Засавице, њених притока и канала. Радови и активности који могу имати трајни неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела; уношење инвазивних биљних и животињских врста, као и обнова и ширење засада инвазивних дрвенастих врста; узнемиравање, уништавање и непланско сакупљање гљива, дивље флоре и фауне, осим у научно истраживачке сврхе у циљу унапређења природних вредности; кошење без примене заштитних мера за фауну; пошумљавање и/или подизање ваншумског зеленила на барама, депресијама, ливадама и пашњацима; чиста сеча; сеча и оштећивање старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа, као и непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа; замена састојина и групација аутохтоних дрвенастих врста алохтоним; обрада земљишта и мелиоративни радови на природним травним стаништима, као и уклањање травног покривача са слојем земљишта; паљење вегетације; лов; привредни риболов; преграђивање водених миграторних праваца риба, храњење места за риболов; повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера, радови и активности којима се угрожавају проходност и функционалност обале; проширење грађевинског подручја насеља и формирање грађевинског земљишта ван насеља; изградња нових путева и асфалтирање постојећих земљаних некатегорисаних путева; испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара β -мезосапробној класи; хемијско и физичко загађивање; отварање депонија; одлагање и складиштење опасних материја и опасног отпада, изузев привременог депоновања муља приликом радова на измуљивању водотока и канала; транспорт опасних материја и опасног отпада и спровођење свих активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине; постављање базних станица (релеја); отварање дивљих плажа; изградња паркиралишта; сервисирање и одржавање механизације. Радови и активности ограничавају се на: газдовање шумама у складу са начелима сертификације шума; газдовање клонским тополама и другим алохтоним врстама на укупну површину не већу од постојеће; подизање вишеспратног заштитног појаса од аутохтоних врста према пољопривредним површинама, насељима и објектима; негу и обнову шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума; примену активних и интервентних мера на заштити станишта и врста и побољшању квалитета воде и стања екосистема; изградњу и уређење туристичких објеката и пунктова, на плански одређене, за потребе едукације и презентације природних вредности; промену намене и културе површина, у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрађених површина слабијег бонитета у пашњаке и сл.) и у сврху ревитализације станишта; коришћење воде Засавице, на потребе ревитализације влажних станишта и/или унапређења природних вредности; чишћење и продубљивање водотокова и канала, на просторно и временски ограничене мере очувања природних вредности; уређење обала и изградњу обалоутврда, осим у насељима, под посебним условима; кошење, испашу, сечу трске, уклањање водене, мочварне и друге приобалне вегетације, на планске активности очувања станишта; крчење састојина и групација дрвенастих алохтоних и инвазивних врста; пошумљавање, на шумске сечине; спортски риболов, са обале и чамца, на потезу испред пашњака Ваљевац, ван периода мреста; рекреативни риболов, на подручја уређена за ту сврху и одређена планским документима; порибљавање, на реинтродукцију аутохтоних врста; гајење пољопривредних култура, на традиционални начин, на удаљености најмање 10 m од линије воде, при максималном водостају; очување генетског фонда аутохтоних раса и сорти; подизање ограда, на оне са техничким решењима којима се обезбеђује проходност обале за ситне дивље врсте, односно за

чуварску службу; изградњу објеката и друге инфраструктуре, на изградњу предвиђених постојећим планским документима, реконструкцију постојећих објеката и за потребе управљања заштићеним подручјем; изградњу електричних водова, на водове изграђене применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Изабрана опција позитивно утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну јер се на површини Специјалног резервата природе „Засавица“ забрањује: извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра и/или квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја, осим за водопривредне активности, у складу са циљевима заштите природе, проширење грађевинског подручја насеља, подизање индустријских објеката, као и извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја, или су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација, осветљења и/или узнемиравања живог света, изградња ветрогенератора као и хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, односно привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, изузев привременог депоновања муља приликом радова на измуљивању водотока и канала.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција не утиче на здравље људи.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Радови ван заштићеног простора за које се основано претпоставља да могу имати неповољне и штетне последице на заштићено подручје, подлежу процедури израде Студије процене утицаја и добијања сагласности у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10).

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Ближе услове одржавања реда и понашања власника и корисника земљишта и посетилаца на заштићеном подручју, утврдиће Управљач посебним актом.

Чланом 11. предметне Уредбе прописано је да је „Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.“

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

У члану 9. Предлог уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Засавица“ за управљача се предлаже Покрет горана из Сремске Митровице.

Првобитним стављањем под заштиту 1997. године, управљање заштићеним подручјем поверено је Покрету горана из Сремске Митровице, који је покренуо

иницијативу и активно учествовао у поступку проглашења заштите Резервата. Управљач је заштиту природе спроводио у складу са законом и финансијским могућностима, уз повремену финансијску подршку од стране Републике, Покрајине и јединица локалне самоуправе. Редовно су спровођени стручни надзори од стране овог Завода у сарадњи са инспекцијском службом Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој.

У досадашњем раду Управљач је организовао већи број научних и стручних скупова, са радовима који указују на свеобухватне природне вредности и особености Резервата, као и искуства у спровођењу пројеката и радова на ревитализацији станишта и реинтродукцији врста (дабар). Због тога се сматра да је подручје Засавице једно од најбоље истражених природних добара на територији републике Србије. Успешно су, кроз низ међународних и националних пројеката, одређене и спровођене развојне активности из Плана управљања и решавани основни проблеми уређења водног режима у Резервату. Такође је подручје Резервата уређено, опремљено и препознатљиво у развоју одрживог, првенствено еко-туризма на нашим просторима.

Управљач је кадровски и технички опремљен за спровођење послова заштите и развоја Резервата и запошљава следеће кадрове: 3 професионална чувара, по једног стручног сарадника, секретара, физичког радника, шефа службе за туризам, 2 административна радника и управника Резервата.

При избору управљача, поред капацитета у виду кадровске и техничке опремљености, разматрана је и релевантност неке организације у односу на темељне вредности заштићеног подручја.

Детаљне обавезе управљача прописане су чланом 68. Закона о заштити природе.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Чланом 67. Закона о заштити природе прописано је да „Заштићеним подручјем управља правно лице (у даљем тексту: управљач), које испуњава стручне, кадровске и организационе услове за обављање послова очувања, унапређења, промовисања природних и других вредности и одрживог коришћења заштићеног подручја.“

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није било потребе извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно Министарства заштите животне средине, које у складу са чланом 101. Закона о заштити природе обавља управне послове заштите природе као и Завода за заштиту природе, који у складу са чл. 102. и 103. Закона о заштити природе обавља стручне послове заштите природе и природних добара која се налазе на територији Републике Србије

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Да, изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Не, изабрана опција не утиче на владавину права и безбедност.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Да, изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе јер сагласност на План управљања који доноси управљач на период од десет година као, Годишњи програм управљања, Правилник о унутрашњем реду и чувању заштићеног подручја и друга управљачка документа даје Министарство надлежно за послове заштите природе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Јачање система управљања, сарадња са управљачима и контрола њиховог рада реализована је кроз пружање стручне помоћи запослених у ресорном министарству при изради управљачких докумената, одржавање консултативних састанака и сарадња на терену. Континуирано се одржавају састанци са управљачима и корисницима заштићених подручја.

Министарство надлежно за послове животне средине сваке године организује тематске семинаре за управљаче заштићених подручја, где се одређени проблеми анализирају кроз организовање радионица, трибина, презентација и др.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Јавна расправа, јавни увид и јавна презентација о студији заштите и Нацрту уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Засавица” одржан је у трајању од 20 дана, од 24. августа до 12. септембра 2017. године у просторијама Министарства заштите животне средине, Београд и просторијама Покрајинског завода за заштиту природе, Нови Сад (јавни оглас у дневном листу „Политика”, објављен 24. августа 2017. године и листу „Сремске новине”, објављен 24. августа 2017. године и на огласној табли Скупштине општине Сремска Митровица). Све ближе информације о месту излагања, као и потребна објашњења, могла су се добити у службама Покрајинског завода за заштиту природе и Министарства заштите животне средине. Физичка и правна лица у току трајања јавног увида, закључно са 12. септембром 2017. године, су могла доставити у писаној форми примедбе на документа о заштити Министарству заштите животне средине, поштом или на писарницу, са назнаком „Нацрт уредбе о проглашењу предела изузетних одлика „Специјални резерват природе „Засавица” - Јавна расправа о заштити”.

Јавна расправа, јавни увид и јавна презентација одржани су 15.09.2017. године у просторијама Општине Сремска Митровица по јавном позиву, са почетком у 12 часова. Јавној расправи су присуствовали: представници Министарства заштите животне средине, представници Покрајинског завода за заштиту природе, представник Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине - инспектор,

представник општине Сремска Митровица, представници Покрета горана као и заинтересовано грађанство.

Представник грађанства из насеља Засавица је изнео предлог да се јавна расправа одржи и у селу Засавица, као и примедбу да мештани нису довољно били обавештени о одржавању јавне расправе и да је требало на огласној табли њихове месне заједнице поставити оглас. Истакао је да нема података о улагањима локалне самоуправе и државних органа у пашњаке и сточни фонд, као и да је примећена појава већег броја шакала и разних комуналних депонија на овом подручју и констатацију да није приметно добит коју су донеле животињске врсте које се чувају на овом подручју. Поставио је питање власништва над говедима која се налазе на пашњацима и да ли се добијају одређена средстава за узгајање говеда. Одговорено је да је законска обавеза оглашавања у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије, као и у локалном дневном листу који се дистрибуира на простору заштићеног природног добра. Држава одваја одређена средства за заштиту природе која се додељује у виду субвенцијама заштићеним подручјима и ово министарство има увид у та средства. Средства за развој сточарства су у надлежности Министарства пољопривреде. Такође, истакнуто је да се финансирање очувања аутохтоних врста животиња врши преко буџета, а да је власник стоке управљач заштићеног подручја, као и да се на очувању пашњака радило али да је због недовољног броја стоке дошло до повећања инвазивних врста.

Управник Специјалног резервата природе „Засавица” је истакао да је 20 година резервата допринело заштити природе и да је са ЈП Војводина воде направљен споразум око одржавања нивоа вода на простору СРП. Захвалио се Министарству заштити животне средине и Покрајинском заводу за заштиту природе на досадашњој подршци и ангажовању и нагласио да ће СРП наставити са активностима на заштити и промоцији заштићеног подручја.

Након јавне расправе, а пре увођења Предлога уредбе у процедуру прибављања мишљења, одлучено је да Покрет горана из Сремске Митровице буде управљач заштићеног подручја јер испуњава законом прописане услове.

У складу са чланом 39а Пословника Владе, прикупљена су мишљења: Министарства финансија, Министарства привреде, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарства рударства и енергетике, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Министарства одбране, Министарства унутрашњих послова, Министарства за европске интеграције, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства културе и информисања и Републичког секретаријата за законодавство, ради усвајања на Влади.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Средства потребна за спровођење ове уредбе у 2019. години обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 95/18) у износу од 6.700.000,00 динара на Разделу 25 – Министарство заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство), Глава 25.0 – Министарство заштите животне средине, Програм 0405 – Заштита природе и климатске промене, Функција 560 – Заштита животне средине неklasификована на другом месту, Програмска активност 0002 – Подстицаји за програме управљања заштићеним природним добрима од националног интереса, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама обезбеђена су средства са спровођење овог акта.

У 2020. и 2021. години финансијска средства биће планирана у оквиру лимита на разделу министарства надлежног за послове заштите животне средине који ће бити опредељени од стране Министарства финансија у складу са билансним могућностима.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

За спровођење изабране опције не постоји још неки ризик.